

2403261

Total No. of Printed Pages—40

Booklet No. : .....

1 SEM TDC MDC (CBCS) AEC 101

Signature of the Officer-in-Charge

Signature of the Invigilator after
verifying the particulars of
the Candidate

2024

(November)

Series

Paper : AEC-101

(MULTI-DISCIPLINARY COURSE)

Full Marks : 100

Time : 3 hours

Pass Marks : 40

Examination Roll ..... Number .....

Registration Number .....

Instructions to the Candidates

1. Fill in your particulars clearly at the space provided.
2. The examination on this paper is of three hours duration and the Full Marks is 100.
3. **There are nine units, each containing 20 questions. The students shall have to opt any five of the nine units.** Each question carries 1 mark.
4. Each question of multiple choice type has four alternative responses marked (a), (b), (c) and (d). **Examinees have to put 'X' in the box as indicated below for the correct response against each item.**
Example : (a) ☐ (b) ☐ (c) ☒ (d) ☐
where (c) is the correct answer.
5. Examinees are not allowed to leave the Examination Hall until an hour after start of the examination.
6. Examinees are not allowed to bring any book or loose paper, electronic gadget into the Examination Hall except Admit Card and Registration Card.
7. **At the end of the examination, this Booklet must be returned to the Invigilator(s) before leaving the Examination Hall.**

Markings

Question Nos. 1-180 (Attempt 100 questions comprising of any five units)	Total Number of Correct Answers (1)	Value of the Total Number of Correct Answers (2)	Total Marks Secured (3)

Signature of the Examiner

Signature of the Scrutiniser

UNIT—I
(Main Courses of Indian History)

1. মহেঞ্জোদাৰোৰ অধিবাসীসকলে ব্যৱহাৰ নকৰা ধাতুবিধ হ'ল

The metal which was not used by the people of Mohenjo-daro was

(a) সোণ ☐

gold

(b) ৰূপ ☐

silver

(c) তাম ☐

copper

(d) লো ☐

iron

2. তলত উল্লেখ কৰা কোনখন ঠাই হৰপ্পাৰ নগৰ নাছিল ?

Which of the following was not a Harappan city?

(a) লোঠাল ☐

Lothal

(b) ধোলাভিৰা ☐

Dholavira

(c) মেহৰগড় ☐

Mehrgarh

(d) বানৱালী ☐

Banawali

3. মগধ সাম্ৰাজ্যৰ প্ৰতিষ্ঠাতা আছিল

The founder of the Magadha dynasty was

(a) অশোক ☐

Ashoka

(b) চন্দ্ৰগুপ্ত মৌৰ্য ☐

Chandragupta Maurya

(c) বিম্বিসাৰ ☐

Bimbisara

(d) ধৰ্মপাল ☐

Dharmapala

4. 'অৰ্থশাস্ত্ৰ'ৰ ৰচক আছিল

The author of *Arthashastra* was

(a) কলহন ☐

Kalhan

(b) কৌটিল্য ☐

Kautilya

(c) মেগাস্থেনিচ ☐

Megasthenes

(d) আলবেৰুনী ☐

Alberuni

5. কনিষ্কৰ বংশটোৰ নাম আছিল
Kanishka belonged to

- (a) মৌৰ্য বংশ ☐
Mauryan dynasty
(b) কুশান বংশ ☐
Kushana dynasty
(c) পল্লৱ বংশ ☐
Pallava dynasty
(d) চোল বংশ ☐
Chola dynasty

6. তলত উল্লেখ কৰা কোনজন মানুহে ৭১২
খ্রীষ্টাব্দত সিন্ধু আক্ৰমণ কৰিছিল ?
Who among the following had
invaded Sind in 712 AD?

- (a) কুতুবুদ্দিন আইবাক ☐
Qutub-ud-din Aibak
(b) মহম্মদ ঘোৰী ☐
Muhammad Ghori
(c) চুলতান মামুদ ☐
Sultan Mahmud
(d) মহম্মদ বিন কাছিম ☐
Muhammad bin Qasim

7. সোমনাথ মন্দিৰ ধ্বংস কৰিছিল
The Somnath Temple was destroyed
by

- (a) আলেকজেণ্ডাৰ ☐
Alexander
(b) নাদিৰ ছাহ ☐
Nadir Shah
(c) বাবৰ ☐
Babur
(d) চুলতান মামুদ ☐
Sultan Mahmud

8. দিল্লীৰ পৰা দৌলতাবাদলৈ ৰাজধানী স্থানান্তৰ
কৰিছিল

The Sultan who shifted his capital
from Delhi to Daulatabad was

- (a) মহম্মদ বিন টোগলক ☐
Muhammad bin Tughlaq
(b) ইব্রাহিম লোডী ☐
Ibrahim Lodi
(c) চিকন্দৰ লোডী ☐
Sikandar Lodi
(d) ফিৰোজ ছাহ টোগলক ☐
Firoz Shah Tughlaq

9. বিজয়নগৰ ৰাজ্যৰ প্ৰতিষ্ঠাতা আছিল

The founder of the Vijayanagara
Kingdom was

- (a) হিমু ☐
Hemu
(b) আলাউদ্দিন খিলজী ☐
Alauddin Khilji
(c) হৰিহৰ আৰু বুক্ক ☐
Harihara and Bukka
(d) কুতুবুদ্দিন আইবাক ☐
Qutub-ud-din Aibak

10. টাইমুৰে ভাৰত আক্ৰমণ কৰিছিল
Taimur invaded India in

- (a) ১৩৯৮ খ্রীষ্টাব্দত ☐
1398 AD
(b) ১২২৬ খ্রীষ্টাব্দত ☐
1226 AD
(c) ১৮৭০ খ্রীষ্টাব্দত ☐
1870 AD
(d) ১৭৬৫ খ্রীষ্টাব্দত ☐
1765 AD

11. 'জীন্দাপীৰ' আছিল
Who was known as 'Zindapir'?
- (a) চেলিম চিষ্টি ☐
Salim Chisti
- (b) ঔৰঙ্গজেব ☐
Aurangzeb
- (c) আকবৰ ☐
Akbar
- (d) দাৰা চিকোহ ☐
Dara Shikoh
12. ফতেহপুৰ চিক্ৰী নিৰ্মাণ কৰিছিল
Fatehpur Sikri was founded by
- (a) বাবৰ ☐
Babur
- (b) হুমায়ুন ☐
Humayun
- (c) জাহাঙ্গীৰ ☐
Jahangir
- (d) আকবৰ ☐
Akbar
13. পানীপথৰ প্ৰথম যুদ্ধ হৈছিল
The First Battle of Panipat was fought in
- (a) ১৫২৬ খ্ৰীষ্টাব্দত ☐
1526 AD
- (b) ১৬২৭ খ্ৰীষ্টাব্দত ☐
1627 AD
- (c) ১৭১৫ খ্ৰীষ্টাব্দত ☐
1715 AD
- (d) ১৮১১ খ্ৰীষ্টাব্দত ☐
1811 AD

14. বঙ্গদেশত দ্বৈত-শাসন প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল
The Dual Administration in Bengal was introduced by
- (a) বৰাৰ্ট ক্লাইব ☐
Robert Clive
- (b) লৰ্ড উইলিয়াম বেন্টিংক ☐
Lord William Bentinck
- (c) উইলিয়াম শ্লিমন ☐
William Sleeman
- (d) ডেলহাউচি ☐
Dalhousie
15. ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ গঠিত হৈছিল
The Indian National Congress was formed in the year
- (a) ১৯২১ চনত ☐
1921
- (b) ১৯৩০ চনত ☐
1930
- (c) ১৮৮৫ চনত ☐
1885
- (d) ১৭৫৭ চনত ☐
1757
16. ১৯১৬ চনৰ লক্ষ্ণৌ সন্ধি স্বাক্ষৰিত হৈছিল
The Lucknow Pact, 1916 was signed between
- (a) মহাত্মা গান্ধী আৰু আগা খানৰ মাজত ☐
Mahatma Gandhi and Aga Khan
- (b) বাল গঙ্গাধৰ তিলক আৰু মহম্মদ আলী জিন্নাৰ মাজত ☐
Bal Gangadhar Tilak and Muhammad Ali Jinnah
- (c) মহাত্মা গান্ধী আৰু মহম্মদ আলী জিন্নাৰ মাজত ☐
Mahatma Gandhi and Muhammad Ali Jinnah
- (d) বাল গঙ্গাধৰ তিলক আৰু আগা খানৰ মাজত ☐
Bal Gangadhar Tilak and Aga Khan

17. লোণ আইনৰ প্ৰতিবাদত গান্ধীজীয়ে আৰম্ভ কৰা আন্দোলনটো আছিল

In violation of the Salt Law, Gandhiji started a movement called

(a) অসহযোগ আন্দোলন ☐
Non-Cooperation Movement

(b) স্বদেশী আন্দোলন ☐
Swadeshi Movement

(c) আইন অমান্য আন্দোলন ☐
Civil Disobedience Movement

(d) ভাৰত ত্যাগ আন্দোলন ☐
Quit India Movement

18. ৰাওলাট আইন প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল

The Rowlatt Act was introduced by

(a) লৰ্ড কাৰ্জন ☐
Lord Curzon

(b) চাৰ চিডনী ৰাওলাট ☐
Sir Sidney Rowlatt

(c) ৰাজা ৰাম মোহন ৰায় ☐
Raja Ram Mohan Roy

(d) ডেলহাউচি ☐
Dalhousie

19. 'সাম্প্ৰদায়িক ৰায়' নীতি ঘোষণা কৰিছিল

Communal Award was announced by

(a) মহাত্মা গান্ধী ☐
Mahatma Gandhi

(b) ৰেমচে মেকডনাল্ড ☐
Ramsay MacDonald

(c) মাউণ্টবেটেন ☐
Mountbatten

(d) বাল গঙ্গাধৰ তিলক ☐
Bal Gangadhar Tilak

20. কেবিনেট মিছন ভাৰতলৈ আহিছিল

Cabinet Mission came to India in the year

(a) ১৯২০ চনত ☐
1920

(b) ১৯৪০ চনত ☐
1940

(c) ১৯৪৬ চনত ☐
1946

(d) ১৯৪৭ চনত ☐
1947

UNIT—II
(Indian Polity and Human Rights)

21. ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ৰাজ্যসভালৈ মনোনীত কৰা মুঠ সদস্যৰ সংখ্যা হ'ল

The total number of members nominated by the President of India to the Rajya Sabha is

(a) ১৬ ☐

16

(b) ১৮ ☐

18

(c) ১৪ ☐

14

(d) ১২ ☐

12

22. ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?

Who appoints the Prime Minister of India?

(a) লোকসভা ☐

Lok Sabha

(b) ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ☐

President

(c) সংসদ ☐

Parliament

(d) ভাৰতৰ নাগৰিক ☐

Citizens of India

23. ভাৰতৰ কোনো কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ মুখ্যমন্ত্ৰীক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?

The Chief Minister of a Union Territory in India is appointed by the

(a) লেফটেনেণ্ট গৱৰ্ণৰ ☐

Lt. Governor

(b) বিধানসভাৰ সংখ্যাগৰিষ্ঠ দল ☐

majority party in Legislature

(c) ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ☐

President

(d) প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ☐

Prime Minister

24. কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী পৰিষদ কোন কোন সদস্যৰে গঠিত ?

The Union Council of Ministers consists of

(a) কেবিনেট মন্ত্ৰী, ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী আৰু উপমন্ত্ৰী ☐

Cabinet Ministers, Minister of State and Deputy Ministers

(b) ৰাজ্যসমূহৰ মুখ্যমন্ত্ৰী, কেবিনেট মন্ত্ৰী আৰু ☐

Cabinet Ministers and Chief Ministers of the States

(c) প্ৰধানমন্ত্ৰী ☐

Prime Minister

(d) কেবিনেট মন্ত্ৰীসকল ☐

Cabinet Ministers

25. কোন চনত মৰ্লি-মিণ্টো সংস্কাৰ আইন গৃহীত হৈছে?

In which year has the Morley-Minto Reforms Act been passed?

(a) ১৯০৬ ☐
1906

(b) ১৯০৭ ☐
1907

(c) ১৯০৮ ☐
1908

(d) ১৯০৯ ☐
1909

26. যদি কোনো ব্যক্তি নিৰ্বাচিত সংসদ সদস্য নহয় তেওঁক ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে সৰ্বাধিক _____ সময়ৰ বাবে মন্ত্ৰী হিচাপে নিযুক্তি দিব পাৰে।

A person who is not a member of Parliament can be appointed as a Minister by the President for a maximum period of

(a) ৩ মাহ ☐
3 months

(b) ৬ মাহ ☐
6 months

(c) ৯ মাহ ☐
9 months

(d) ১২ মাহ ☐
12 months

27. প্ৰথমবাৰৰ বাবে ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী হিচাপে নিযুক্তি পোৱাৰ সময়ত ৰাজ্যসভাৰ সদস্য কোন আছিল?

Who was the member of the Rajya Sabha when first appointed as the Prime Minister of India?

(a) লাল বাহাদুৰ শাস্ত্ৰী ☐
Lal Bahadur Shastri

(b) চৰণ সিং ☐
Charan Singh

(c) মোৰাৰজী দেশাই ☐
Morarji Desai

(d) ইন্দিৰা গান্ধী ☐
Indira Gandhi

28. ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদৰ অধীনত ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ৰাজ্যসমূহত সাংবিধানিক জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰে?

Under which Article of the Constitution of India the President promulgates the constitutional emergency on the States?

(a) অনুচ্ছেদ ৩৫২ ☐
Article 352

(b) অনুচ্ছেদ ৩৫৬ ☐
Article 356

(c) অনুচ্ছেদ ৩৬০ ☐
Article 360

(d) ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয় ☐
None of the above

29. যিবোৰ বিষয় কেন্দ্ৰীয় তালিকা বা ৰাজ্যিক তালিকা বা ভাৰতৰ সংবিধানৰ সমান্তৰাল তালিকাত নাই সেইবোৰৰ বিষয়ত আইন প্ৰণয়নৰ ক্ষমতা কাৰ হাতত থাকে ?

Which among the following has the power to legislate on the matters which are neither in the Union List nor in the State List nor in the Concurrent List of the Constitution of India?

- (a) সংসদ ☐
Parliament
- (b) ৰাজ্যিক বিধানসভা ☐
State Legislature
- (c) ৰাজ্যিক বিধানসভা আৰু সংসদ দুয়োটা ☐
Both State Legislature and Parliament
- (d) সংসদ বা ৰাজ্যিক বিধানসভাৰ কোনোটোৰেই নহয় ☐
Neither Parliament nor State Legislature

30. ভাৰতীয় সংবিধানৰ তলৰ কোনটো অংশত সংবিধানৰ মৌলিক লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে ?

In which of the following are the basic aims and objectives of the Constitution discussed?

- (a) প্ৰথম খণ্ড ☐
Part-I
- (b) সূচী নং ১ ☐
Schedule-1
- (c) দ্বিতীয় খণ্ড ☐
Part-II
- (d) প্ৰস্তাৱনা ☐
The Preamble

31. মানৱ অধিকাৰ হৈছে

Human Rights are

- (a) সাৰ্বজনীন অধিকাৰ ☐
Universal Rights
- (b) ৰাজনৈতিক অধিকাৰ ☐
Political Rights
- (c) অৰ্থনৈতিক অধিকাৰ ☐
Economic Rights
- (d) ওপৰৰ কোনোটোৰেই নহয় ☐
None of the above

32. কোন চনত ভিয়েনাত 'মানৱ অধিকাৰ সম্পৰ্কীয় বিশ্ব সন্মিলন' অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

In which of the following years was the 'World Conference on Human Rights' held in Vienna?

- (a) ১৯৯২ ☐
1992
- (b) ১৯৯৩ ☐
1993
- (c) ১৯৯৪ ☐
1994
- (d) ১৯৯৫ ☐
1995

29. যিবোৰ বিষয় কেন্দ্ৰীয় তালিকা বা ৰাজ্যিক তালিকা বা ভাৰতৰ সংবিধানৰ সমান্তৰাল তালিকাত নাই সেইবোৰৰ বিষয়ত আইন প্ৰণয়নৰ ক্ষমতা কাৰ হাতত থাকে?

Which among the following has the power to legislate on the matters which are neither in the Union List nor in the State List nor in the Concurrent List of the Constitution of India?

- (a) সংসদ ☐
Parliament
- (b) ৰাজ্যিক বিধানসভা ☐
State Legislature
- (c) ৰাজ্যিক বিধানসভা আৰু সংসদ দুয়োটা ☐
Both State Legislature and Parliament
- (d) সংসদ বা ৰাজ্যিক বিধানসভাৰ কোনোটোৱেই নহয় ☐
Neither Parliament nor State Legislature

30. ভাৰতীয় সংবিধানৰ তলৰ কোনটো অংশত সংবিধানৰ মৌলিক লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে?

In which of the following are the basic aims and objectives of the Constitution discussed?

- (a) প্ৰথম খণ্ড ☐
Part-I
- (b) সূচী নং ১ ☐
Schedule-1
- (c) দ্বিতীয় খণ্ড ☐
Part-II
- (d) প্ৰস্তাৱনা ☐
The Preamble

31. মানৱ অধিকাৰ হৈছে

Human Rights are

- (a) সাৰ্বজনীন অধিকাৰ ☐
Universal Rights
- (b) ৰাজনৈতিক অধিকাৰ ☐
Political Rights
- (c) অৰ্থনৈতিক অধিকাৰ ☐
Economic Rights
- (d) ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয় ☐
None of the above

32. কোন চনত ভিয়েনাত 'মানৱ অধিকাৰ বিশ্ব সন্মিলন' অনুষ্ঠিত হৈছিল?

In which of the following years the 'World Conference on Human Rights' held in Vienna?

- (a) ১৯৯২ ☐
1992
- (b) ১৯৯৩ ☐
1993
- (c) ১৯৯৪ ☐
1994
- (d) ১৯৯৫ ☐
1995

33. শান্তিৰ অধিকাৰ কোন প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰ ?
The Right to Peace belongs to which generation of Human Rights?

(a) প্ৰথম প্ৰজন্ম ☐

First generation

(b) দ্বিতীয় প্ৰজন্ম ☐

Second generation

(c) তৃতীয় প্ৰজন্ম ☐

Third generation

(d) ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয় ☐

None of the above

34. “মানুহ জন্মতে মুক্ত, কিন্তু সকলোতে শিকলিৰে বান্ধ খাই থাকে।” কোনে এই সংজ্ঞা দিছিল ?
“Man is born free, but everywhere he is in chains.” Who defined it?

(a) হবছ ☐

Hobbes

(b) ল’ক ☐

Locke

(c) ৰুছ’ ☐

Rousseau

(d) ৰ’লছ ☐

Rawls

35. ১৭৮৯ চনত কোনখন ৰাষ্ট্ৰই Declaration of the Rights of Man and the Citizens গ্ৰহণ কৰিছিল ?

Which State had adopted the Declaration of the Rights of Man and the Citizens in 1789?

(a) ফ্ৰান্স ☐

France

(b) আমেৰিকা ☐

USA

(c) ৰাছিয়া ☐

Russia

(d) জাৰ্মানী ☐

Germany

36. কেতিয়া ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মানৱ অধিকাৰ আয়োগ গঠন কৰা হৈছে ?

When has the UN Commission on Human Rights been formed?

(a) ১৯৪৬ চনৰ ১৩ ফেব্ৰুৱাৰী ☐

13th February, 1946

(b) ১৯৪৬ চনৰ ১৪ ফেব্ৰুৱাৰী ☐

14th February, 1946

(c) ১৯৪৬ চনৰ ১৫ ফেব্ৰুৱাৰী ☐

15th February, 1946

(d) ১৯৪৬ চনৰ ১৬ ফেব্ৰুৱাৰী ☐

16th February, 1946

37. ১৯৪৮ চনৰ মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন
ঘোষণাপত্ৰত কিমানটা অনুচ্ছেদ আছে ?

How many Articles are there in the
UDHR, 1948?

(a) ২৫টা অনুচ্ছেদ ☐

25 Articles

(b) ৩০টা অনুচ্ছেদ ☐

30 Articles

(c) ৩৫টা অনুচ্ছেদ ☐

35 Articles

(d) ৪০টা অনুচ্ছেদ ☐

40 Articles

38. ভাৰতত কেতিয়া ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগ
গঠন হৈছিল ?

When was the National Human
Rights Commission of India formed?

(a) ১৯৯১ চনত ☐

1991

(b) ১৯৯২ চনত ☐

1992

(c) ১৯৯৩ চনত ☐

1993

(d) ১৯৯৪ চনত ☐

1994

39. ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদে কেতিয়া মহিলা
ৰাজনৈতিক অধিকাৰ সন্ধি গ্ৰহণ কৰিছিল ?

When did the UN General Assembly
adopt the Convention on the
Political Rights of Women?

(a) ১৯৫২ চনত ☐

1952

(b) ১৯৬২ চনত ☐

1962

(c) ১৯৭২ চনত ☐

1972

(d) ১৯৮২ চনত ☐

1982

40. কেতিয়া ৰাষ্ট্ৰসংঘই উন্নয়নৰ অধিকাৰৰ ঘোষণাপত্ৰ
গ্ৰহণ কৰিছিল ?

When did the UN adopt the
Declaration on the Right
Development?

(a) ১৯৮৬ চনৰ ১ ডিচেম্বৰ ☐

1st December, 1986

(b) ১৯৮৬ চনৰ ২ ডিচেম্বৰ ☐

2nd December, 1986

(c) ১৯৮৬ চনৰ ৩ ডিচেম্বৰ ☐

3rd December, 1986

(d) ১৯৮৬ চনৰ ৪ ডিচেম্বৰ ☐

4th December, 1986

UNIT—III

(Major Features of Indian Economy)

41. কোনটো খণ্ডক ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ মেৰুদণ্ড বুলি কোৱা হয় ?

Which sector is known as the backbone of the Indian economy?

(a) কৃষি খণ্ড ☐

Agricultural sector

(b) উদ্যোগ খণ্ড ☐

Industrial sector

(c) সেৱা খণ্ড ☐

Service sector

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐

None of the above

42. তলৰ কোনটো তৃতীয়ক খণ্ডৰ লগত অন্তৰ্ভুক্ত নহয় ?

Which one of the following is not included in tertiary sector?

(a) স্বাস্থ্য ☐

Health

(b) পৰ্যটন ☐

Tourism

(c) খনন কাৰ্য ☐

Mining

(d) শিক্ষা ☐

Education

43. তলৰ কোনখন ৰাজ্য লোৰ আকৰ উৎপাদনত ভাৰতৰ ভিতৰত মুখ্য ?

Which of the following States is a leading producer of iron ore in India?

(a) উৰিষ্যা ☐

Odisha

(b) মধ্যপ্ৰদেশ ☐

Madhya Pradesh

(c) গুজৰাট ☐

Gujarat

(d) কৰ্ণাটক ☐

Karnataka

44. ভাৰতৰ সৰ্ববৃহৎ সোণৰ ভাণ্ডাৰ পোৱা যায়

In India, the largest reserve of gold is found in

(a) অন্ধ্ৰপ্ৰদেশত ☐

Andhra Pradesh

(b) কৰ্ণাটকত ☐

Karnataka

(c) বিহাৰত ☐

Bihar

(d) ৰাজস্থানত ☐

Rajasthan

45. UNDP-ৰ মানৱ উন্নয়ন প্ৰতিবেদন, ২০২৩-২৪ অনুসৰি ভাৰতৰ স্থান মানৱ উন্নয়ন সূচকত কিমান?

What is the ranking of India in Human Development Index (HDI) according to the Human Development Report, 2023-24 of UNDP?

(a) ১৩২ ☐

132

(b) ১৩৪ ☐

134

(c) ১৩০ ☐

130

(d) ১২৯ ☐

129

46. তলৰ কোনটো পোনপটীয়া কৃষি ৰাজসাহায্য?

Which among the following is a direct farm subsidy?

(a) কৃষি ঋণ বেহাই ☐

Farm loan waiver

(b) সাৰ ৰাজসাহায্য ☐

Fertilizer subsidy

(c) ন্যূনতম সমৰ্থন মূল্য ☐

Minimum support price

(d) ৰাজসাহায্যযুক্ত কৃষি বীমা ☐

Subsidized crop insurance

47. সেউজ বিপ্লৱ আৰম্ভ কৰা হৈছিল

Green Revolution was initiated in the year

(a) ১৯৬৫ চনত ☐

1965

(b) ১৯৬৮ চনত ☐

1968

(c) ১৯৬৬ চনত ☐

1966

(d) ১৯৬০ চনত ☐

1960

48. গোলাপী বিপ্লৱ তলৰ কোনটোৰ লগত জড়িত? Pink Revolution is related to which of the following?

(a) মাছ উৎপাদন ☐

Fish production

(b) মাংস উৎপাদন ☐

Meat production

(c) ফুলৰ উৎপাদন ☐

Flower production

(d) মিঠাতেলৰ উৎপাদন ☐

Mustard oil production

49. অতি ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ আকাৰ হ'ল

The size of micro-enterprises is

(a) ১ কোটিৰ তলৰ বিনিয়োগ আৰু ৫ কোটিৰ তলৰ প্ৰত্যাবৃত্তি ☐

less than 1 crore of investment and less than 5 crore turnover

(b) ১০ কোটিৰ তলৰ বিনিয়োগ আৰু ৫০ কোটিৰ তলৰ প্ৰত্যাবৃত্তি ☐

less than 10 crore of investment and less than 50 crore turnover

(c) ২০ কোটিৰ তলৰ বিনিয়োগ আৰু ২৫০ কোটিৰ তলৰ প্ৰত্যাবৃত্তি ☐

less than 20 crore of investment and less than 250 crore turnover

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐

None of the above

50. 'আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰত অভিযান' কোন চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল?

In which year was Atmanirbhar Bharat Abhiyan launched?

(a) ২০২০ ☐

2020

(b) ২০১৯ ☐

2019

(c) ২০১৮ ☐

2018

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐

None of the above

51. প্রথম ঔদ্যোগিক নীতি ঘোষণা কৰা হৈছিল
The First Industrial Policy was announced in the year
- (a) ১৯৪৮ চনত ☐
1948
- (b) ১৯৫৬ চনত ☐
1956
- (c) ১৯৬৪ চনত ☐
1964
- (d) ১৯৯১ চনত ☐
1991
52. নীতি (NITI) আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল
NITI Aayog was formed in
- (a) জানুৱাৰী ২০১৫ ☐
January 2015
- (b) আগষ্ট ২০২০ ☐
August 2020
- (c) জানুৱাৰী ১৯৯১ ☐
January 1991
- (d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above
53. ভাৰতৰ প্ৰথম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ সভাপতি কোন আছিল ?
Who was the President of First Five-Year Plan in India?
- (a) ড॰ ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ☐
Dr. Rajendra Prasad
- (b) জৱাহৰলাল নেহেৰু ☐
Jawaharlal Nehru
- (c) ইন্দিৰা গান্ধী ☐
Indira Gandhi
- (d) ওপৰৰ এজনও নহয় ☐
None of them

54. কোনখন পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাই ভাৰতত ন্যূনতম প্ৰয়োজনীয় আঁচনিখন আৰম্ভ কৰিছিল ?
Which Five-Year Plan had started Minimum Needs Programme in India?
- (a) প্ৰথম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ☐
First Five-Year Plan
- (b) দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ☐
Second Five-Year Plan
- (c) পঞ্চম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ☐
Fifth Five-Year Plan
- (d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above
55. প্ৰথম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ ভিত্তি আছিল
The First Five-Year Plan was based on
- (a) হেৰ'ড-ড'মাৰ আৰ্হি ☐
Harrod-Domar model
- (b) চ'ল' আৰ্হি ☐
Solow model
- (c) মহালান'বিচ আৰ্হি ☐
Mahalanobis model
- (d) মিৰ্ডেল আৰ্হি ☐
Myrdal model
56. কোন চনত ভাৰতে বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থা (WTO)ত যোগদান কৰে ?
In which year did India join World Trade Organization (WTO)?
- (a) ১৯৯৮ ☐
1998
- (b) ১৯৯৫ ☐
1995
- (c) ১৯৪৮ ☐
1948
- (d) ১৯৯১ ☐
1991

57. ভাৰতত পৰিকল্পনাৰ পিতৃ বুলি কাক জনা যায় ?
Who is known as the Father of Planning in India?

(a) জৱাহৰলাল নেহেৰু ☐
Jawaharlal Nehru

(b) চাৰ মোক্ষগোণ্ডম বিশ্বেশ্বৰায় ☐
Sir Mokshagundam Visvesvaraya

(c) ড० ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ☐
Dr. Rajendra Prasad

(d) ওপৰৰ এজনও নহয় ☐
None of them

58. 'গাদগিল যোজনা' বুলি কোনখন পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাক জনা যায় ?
Which Five-Year Plan is known as Gadgil Yojana?

(a) প্ৰথম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ☐
First Five-Year Plan

(b) দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ☐
Second Five-Year Plan

(c) তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ☐
Third Five-Year Plan

(d) চতুৰ্থ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা ☐
Fourth Five-Year Plan

59. GATT কেতিয়া প্ৰথম প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল ?
When was GATT first established?

(a) অক্টোবৰ ১৯৭৪ ☐
October 1974

(b) জানুৱাৰী ১৯৯৫ ☐
January 1995

(c) অক্টোবৰ ১৯৪৪ ☐
October 1944

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above

60. ভাৰতৰ সকলো ৰাজ্যৰ ভিতৰত _____ শিক্ষাৰ হাৰ আটাইতকৈ কম।

In _____, the literacy rate is the lowest among all States in India.

(a) ঝাৰখণ্ডত ☐
Jharkhand

(b) বিহাৰত ☐
Bihar

(c) মধ্যপ্ৰদেশত ☐
Madhya Pradesh

(d) উৰিষ্যাতে ☐
Odisha

UNIT—IV
(Basics of Education and Pedagogy)

61. 'Education' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা আহিছে?

From which language is the term 'education' derived?

(a) লেটিন ☐

Latin

(b) জাৰ্মান ☐

German

(c) গ্ৰীক ☐

Greek

(d) ফৰাছী ☐

French

62. প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষাৰ অন্য এটা নাম হ'ল
Another name of adult education is

(a) যোগাযোগ শিক্ষা ☐

correspondence education

(b) পৰিয়ালকেন্দ্ৰিক শিক্ষা ☐

family-centred education

(c) সামাজিক শিক্ষা ☐

social education

(d) দূৰৱৰ্তী শিক্ষা ☐

distance education

63. মানুহৰ বিকাশৰ তৃতীয় স্তৰটো হৈছে

The third stage of human development is

(a) উত্তৰ বাল্যকাল ☐

late childhood

(b) পূৰ্ব বাল্যকাল ☐

early childhood

(c) প্ৰাপ্তবয়স্ককাল ☐

adulthood

(d) কৈশোৰকাল ☐

adolescence

64. "বিদ্যালয় হৈছে সমাজৰ এটা ক্ষুদ্ৰ তাণ্ডবণ।"
এই উক্তিটো কাৰ ?

"School is a miniature of society."
Whose statement is this?

(a) ফ্ৰ'বেল ☐

Froebel

(b) মণ্টেসৰী ☐

Montessori

(c) জন ডিউই ☐

John Dewey

(d) পেষ্টালজী ☐

Pestalozzi

65. তলৰ কোনটো শৈশৱকালৰ এটা বৈশিষ্ট্য নহয় ?
Which of the following is not a characteristic of infancy period?

(a) খেলপ্ৰৱণতা ☐

Playfulness

(b) বীৰ পূজা ☐

Hero worship

(c) আত্মকেন্দ্ৰিকতা ☐

Self-centredness

(d) দ্ৰুত শাৰীৰিক বিকাশ ☐

Rapid physical growth

66. OHP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল
The full form of OHP is

(a) Overhead Projector ☐

(b) Overheat Projector ☐

(c) Overhead Project ☐

(d) Overhead Projection ☐

67. "শিক্ষা হৈছে এটা সুষ্ঠু শৰীৰত এটা সুষ্ঠু মনৰ সৃষ্টি।" এই উক্তিটো কাৰ ?

"Education is the creation of a sound mind in a sound body."
Whose statement is this?

(a) প্লেট ☐

Plato

(b) জন ডিউই ☐

John Dewey

(c) এৰিষ্টটল ☐

Aristotle

(d) গান্ধীজী ☐

Gandhiji

68. অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা হৈছে
Informal education is

(a) পূৰ্ব-পৰিকল্পিত ☐

pre-planned

(b) ঘটনাক্ৰমিক ☐

incidental

(c) প্ৰণালীবদ্ধ ☐

systematic

(d) সু-সংগঠিত ☐

well-organized

69. তলৰ কোনবিধ শিক্ষাদান পদ্ধতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বাবে কম অংশগ্ৰহণমূলক ?
Which of the following teaching methods is less engaging to students?

(a) আলোচনাচক্ৰ পদ্ধতি ☐

Seminar method

(b) বক্তৃতা পদ্ধতি ☐

Lecture method

(c) আলোচনা পদ্ধতি ☐

Discussion method

(d) প্ৰকল্প পদ্ধতি ☐

Project method

70. তলৰ কোনবিধ শিক্ষাদান পদ্ধতি 'কামৰ যোগেদি শিকন'ৰ আধাৰত প্ৰতিষ্ঠিত ?
Which method of the following is based on 'Learning by doing'?

(a) আবেহী পদ্ধতি ☐

Inductive method

(b) অৰবেহী পদ্ধতি ☐

Deductive method

(c) প্ৰকল্প পদ্ধতি ☐

Project method

(d) বক্তৃতা পদ্ধতি ☐

Lecture method

71. “শিকন হৈছে অভিজ্ঞতা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে আচৰণৰ সংশোধন।” এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

“Learning is the modification of behaviour through experience and training.” Who said this?

(a) গেইটছ ☐

Gates

(b) থৰ্নডাইক ☐

Thorndike

(c) ফ্ৰয়েড ☐

Freud

(d) পিয়াজে ☐

Piaget

72. খেলভিত্তিক পদ্ধতিৰ উদ্ভাৱনকাৰী হৈছে
The propounder of play-way method is

(a) কাল্ডৱেল কুক ☐

Caldwell Cook

(b) প্লেট ☐

Plato

(c) জন ডিউই ☐

John Dewey

(d) জে. জে. ৰুছ ☐

J. J. Rousseau

73. তলৰ কোনবিধ প্ৰতিৰক্ষা কৌশলত এটা ক্ষেত্ৰৰ অপৰ্যাপ্ততাৰ অনুভৱ অথবা দুৰ্বলতা জীৱনৰ অন্য এক ক্ষেত্ৰত উৎকৃষ্ট প্ৰদৰ্শনেৰে ঢাকি ৰখা হয়?

Which of the following defense mechanisms involves covering up weaknesses or feelings of inadequacy in one area by excelling in another area of life?

(a) প্ৰক্ষেপণ ☐

Projection

(b) চিনাক্তকৰণ ☐

Identification

(c) মনসৃষ্টি ☐

Fantasy

(d) ক্ষতিপূৰণ ☐

Compensation

74. ‘দলানুগত্যতা’ তলৰ কোনটো মানৱ জীৱনৰ বিকাশৰ স্তৰৰ বৈশিষ্ট্য?

‘Gang loyalty’ is the characteristic of which stage of human life?

(a) শৈশৱকাল ☐

Infancy

(b) প্ৰাপ্তবয়স্ককাল ☐

Adulthood

(c) বাল্যকাল ☐

Childhood

(d) কৈশোৰকাল ☐

Adolescence

75. তলৰ কোনটো দূৰৱৰ্তী শিক্ষাৰ এটা বৈশিষ্ট্য নহয়?

Which of the following is not a characteristic of distance education?

(a) শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ মাজৰ ভৌগোলিক দূৰত্ব ☐

Geographical distance between teacher and learner

(b) নমনীয়তা ☐

Flexibility

(c) মিতব্যয়ী ☐

Economy

(d) শিক্ষক-কেন্দ্ৰিক ☐

Teacher-centric

76. ‘ফলাফলৰ নীতি’ৰ আন এটা নাম হ’ল

Another name of the ‘Law of result’ is

(a) ব্যৱহাৰ আৰু অব্যৱহাৰৰ নীতি ☐

law of use and disuse

(b) প্ৰস্তুতিৰ নীতি ☐

law of readiness

(c) সন্তুষ্টি আৰু অসন্তুষ্টিৰ নীতি ☐

law of satisfaction and dissatisfaction

(d) অভিযোজনৰ নীতি ☐

law of motivation

77. তলৰ কোনগৰাকী মানৱ বিকাশত বংশগতিৰ প্ৰভাৱৰ সমৰ্থনকাৰী নহয় ?

Which of the following is not a supporter of influence of heredity on human development?

(a) গেল্টন ☐

Galton

(b) মেণ্ডেল ☐

Mendel

(c) ডাৰউইন ☐

Darwin

(d) প্লেট' ☐

Plato

78. তলৰ কোনটো শিক্ষাদানৰ মনোবৈজ্ঞানিক নীতি ?

Which of the following is a psychological principle of teaching?

(a) নমনীয়তাৰ নীতি ☐

Principle of flexibility

(b) পৰিকল্পনাৰ নীতি ☐

Principle of planning

(c) সহ-সম্বন্ধৰ নীতি ☐

Principle of correlation

(d) অভিৰোচনৰ নীতি ☐

Principle of motivation

79. CAI ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল

The full form of CAI is

(a) Computer Assisted Instruction ☐

(b) Computer Aided Instruction ☐

(c) Computer Animated Instruction ☐

(d) Computer Agent Institution ☐

80. পোনপ্ৰথমে 'সমায়োজন' শব্দটোৰ ব্যৱহাৰ কোনে কৰিছিল ?

Who first used the term 'adjustment'?

(a) ড্ৰেভাৰ ☐

Drever

(b) এৰিষ্ট'টল ☐

Aristotle

(c) স্পেনচাৰ ☐

Spencer

(d) ডাৰউইন ☐

Darwin

UNIT—V
(Sociology and Indian Society)

81. *Caste and Class in India* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, *Caste and Class in India* ?

(a) জি. এচ. ঘূৰী ☐
G. S. Ghurye

(b) লুইচ. ডুম'ন্ট ☐
Louis Dumont

(c) কেট্‌কাৰ ☐
Ketkar

(d) ৰিজলি ☐
Risley

82. “য’তেই জীৱন, তাতেই সমাজ।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

“Where there is life, there is society.”
Who said this?

(a) আগষ্ট ক’ন্ট ☐
Auguste Comte

(b) এৰিষ্ট’টল ☐
Aristotle

(c) মেক্স ৱেবাৰ ☐
Max Weber

(d) মেকআইভাৰ আৰু পেজ ☐
MacIver and Page

83. “মানুহ সামাজিক জীৱ।” বিখ্যাত বাক্যটো কাৰ ?

“Man is a social animal.” Who said this?

(a) এৰিষ্ট’টল ☐
Aristotle

(b) স্পেনচাৰ ☐
Spencer

(c) প্লেট’ ☐
Plato

(d) ক্ৰিষ্ট ☐
Cristo

84. সমাজতত্ত্বৰ এটা মূল অসুবিধা হ’ল

One of the basic defects of sociology is

(a) বস্তুতাত্ত্বিকতাৰ অভাৱ ☐
lack of objectivity

(b) উদ্দেশ্যৰ অনুপস্থিতি ☐
absence of purpose

(c) সম্প্ৰসাৰণৰ অভাৱ ☐
lack of fixity

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above

[P.T.O.]

85. “সমাজতত্ত্ব হৈছে ‘মূল্যবোধ-নিৰপেক্ষ বিজ্ঞান’।” কথাষাৰ কাৰ ?
“Sociology is a value-free science.”
Who said this?

- (a) আগষ্ট ক’ম্ট ☐
Auguste Comte
(b) ইমাইল দুৰ্কেইম ☐
Emile Durkheim
(c) হাৰ্বাৰ্ট স্পেনচাৰ ☐
Herbert Spencer
(d) মেক্স বেবাৰ ☐
Max Weber

86. তলৰ কোনটো এটা সংস্থা ?
Which one of the following is an institution?

- (a) পৰিয়াল ☐
Family
(b) ৰাজ্য ☐
State
(c) পাৰ্টি ব্যৱস্থা ☐
Party system
(d) ওপৰৰ গোটকেইটা ☐
All of the above

87. বন্ধ স্তৰীকৰণৰ এটা উদাহৰণ হ’ল
One example of closed stratification is

- (a) জাতি ☐
caste
(b) শ্ৰেণী ☐
class
(c) (a) আৰু (b) দুয়োটাই ☐
Both (a) and (b)
(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above

88. সামাজিকীকৰণ হ’ল
Socialization is a process

- (a) এটা প্ৰক্ৰিয়া যিটো পৰিপক্বতাৰ লগে লগে বন্ধ হৈ যায় ☐
which ceases at maturity
(b) এটা জীৱনজোৰা প্ৰক্ৰিয়া ☐
which is continuous through life
(c) এটা প্ৰক্ৰিয়া যিটো সমাজক প্ৰভাৱিত কৰে ☐
which influences society
(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above

89. গ্ৰাম্য সমাজৰ মূল অৰ্থনীতি হ’ল
The basic economy of rural society is

- (a) উদ্যোগ ☐
industry
(b) কৃষি ☐
agriculture
(c) চিকাৰ কৰা ☐
hunting
(d) পশুপালন ☐
rearing of animal

90. সমাজৰ মতে কৰা আচৰণক _____ বুলি কোৱা হয়।
To behave in accordance with a society is called

- (a) মূল্য ☐
value
(b) প্ৰতিমান ☐
norm
(c) বিশ্বাস ☐
belief
(d) প্ৰথা ☐
custom

91. তলৰ কোনটো দ্বিতীয়ক সমূহ নহয় ?

Which of the following is not a secondary group?

(a) ৰাজনৈতিক পাৰ্টি ☐

Political party

(b) এখন নগৰ ☐

A city

(c) শ্ৰমিক সংঘ ☐

Labour union

(d) কলেজৰ ছাত্ৰসমূহ ☐

Students in a college

92. 'জাতি' শব্দটো ক'ৰ পৰা আহিছে ?

From which word is 'caste' derived?

(a) লেটিন ☐

Latin

(b) পৰ্তুগিজ ☐

Portuguese

(c) পাৰ্চী ☐

Parsi

(d) আমেৰিকান ☐

American

93. এটা জাতিৰ মাজত হোৱা বিবাহক কি বুলি কয় ?

Marriage within the caste is called

(a) অন্তৰ্বিবাহ ☐

endogamy

(b) বহিৰ্বিবাহ ☐

exogamy

(c) সগোত্ৰ বিবাহ ☐

Sagotra marriage

(d) বহুপতি বিবাহ ☐

polyandry

94. প্ৰাথমিক সমূহ আৰু দ্বিতীয়ক সমূহ ভাগ দুটা কোনে কৰিছে ?

Who classified the primary group and secondary group?

(a) চামনাৰ ☐

Sumner

(b) মেকআইভাৰ ☐

MacIver

(c) কোলে ☐

Cooley

(d) কাৰ্ল মাৰ্ক্স ☐

Karl Marx

95. What is Sociology নামক গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, What is Sociology ?

(a) এলেক্স ইনকেলচ ☐

Alex Inkeles

(b) এইচ. এম. জনচন ☐

H. M. Johnson

(c) মেক্স বেবাৰ ☐

Max Weber

(d) আগষ্ট ক'ণ্ট ☐

Auguste Comte

96. সামাজিক পৰিৱৰ্তন মানে হৈছে
Social change refers to

(a) মূল্যবোধৰ পৰিৱৰ্তন ☐

change of value system

(b) খাদ্যাভ্যাসৰ পৰিৱৰ্তন ☐

change of food habits

(c) সাজপাৰৰ পৰিৱৰ্তন ☐

change of dress

(d) গতানুগতিক পৰিৱৰ্তন ☐

change of habitation process

[P.T.O.

97. তলৰ কোনটো স্থলক প্ৰস্থিতিৰ উদাহৰণ ?

Which of the following is an example of achieved status?

(a) শিক্ষক ☐

Teacher

(b) বজা ☐

King

(c) পুত্ৰ ☐

Son

(d) স্বামী ☐

Husband

98. “সমাজ হৈছে সামাজিক সম্বন্ধৰ জাল গাঁথনি-
স্বৰূপ।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

“Society is a web of social
relationship.” Who said this?

(a) এইচ. এম. জনচন ☐

H. M. Johnson

(b) মৰিছ জিন্সবাৰ্গ ☐

Morris Ginsberg

(c) মেকআইভাৰ আৰু পেজ ☐

MacIver and Page

(d) চি. এইচ. কোলি ☐

C. H. Cooley

99. তলৰ কোনটো সামাজিক সংস্থাৰ উদাহৰণ নহয় ?

Which of the following is not an
example of social institution?

(a) ৰাজনৈতিক দল ☐

Political party

(b) পৰিয়াল ☐

Family

(c) নামঘৰ ☐

Namghar

(d) বাসগৃহ ☐

Home

100. তলৰ কোনটো যুটীয়া পৰিয়ালৰ বৈশিষ্ট্য নহয় ?

Which of the following is not a
characteristic of joint family?

(a) যুটীয়া সম্পত্তি ☐

Joint property

(b) ব্যক্তিগত সম্পত্তি ☐

Private property

(c) উমৈহতীয়া পূজা-পাতল ☐

Common worship

(d) উমৈহতীয়া বাসগৃহ ☐

Common residence

UNIT—VI

(Geography of India—Physical, Economic and Political)

101. এভাৰেষ্ট শৃঙ্গৰ উচ্চতা কিমান ?

What is the height of Mt. Everest?

(a) ৮৮৪৯ মিটাৰ ☐

8849 metre

(b) ৮৬৬৭ মিটাৰ ☐

8667 metre

(c) ৫৭৪৯ মিটাৰ ☐

5749 metre

(d) ৮২৫৪ মিটাৰ ☐

8254 metre

103. দিহাং গিৰিপথে তলৰ কোন দুটা অংশক সংযোগ কৰিছে ?

Which of the following two parts are joined by Dihang Pass?

(a) বাংলাদেশ-মেঘালয় ☐

Bangladesh-Meghalaya

(b) ম্যানমাৰ-অৰুণাচল প্ৰদেশ ☐

Myanmar-Arunachal Pradesh

(c) ভূটান-অসম ☐

Bhutan-Assam

(d) তিব্বত-চিকিম ☐

Tibet-Sikkim

102. দাক্ষিণাত্য মালভূমিৰ এখন প্ৰধান পশ্চিম-বাহিনী নদী হৈছে

One of the major west-flowing rivers of Peninsular Plateau is

(a) যমুনা ☐

Yamuna

(b) গোদাবৰী ☐

Godavari

(c) নৰ্মদা ☐

Narmada

(d) মহানদী ☐

Mahanadi

104. ক'লা মৃত্তিকা ভাৰতৰ কোন অংশত পোৱা যায় ?

Black soil is found in which part of India?

(a) উত্তৰ-পূব ভাৰত ☐

North-East India

(b) উত্তৰ-পশ্চিম ভাৰত ☐

North-West India

(c) সিন্ধু-গংগা অঞ্চলত ☐

Indus-Gangetic region

(d) দাক্ষিণাত্য অঞ্চলত ☐

Peninsular region

[P.T.O.]

105. উৰিষ্যাৰ ভাৰতৰ মুঠ লো উৎপাদনৰ কিমান শতাংশ উৎপাদিত হয়?

What percentage of total production of iron ore of India is produced in Odisha?

(a) ৫০% ☐

50%

(b) ২০% ☐

20%

(c) ৭০% ☐

70%

(d) ৬০% ☐

60%

106. ভাৰতত সেউজ বিপ্লবৰ জনক হিচাপে কাক আখ্যা দিয়া হয়?

Who is regarded as the Father of Green Revolution in India?

(a) আৰ. চি. চন্দনা ☐

R. C. Chandna

(b) ডি. আৰ. খুল্লাৰ ☐

D. R. Khullar

(c) এম. এচ. স্বামীনাথন ☐

M. S. Swaminathan

(d) ওপৰৰ এজনও নহয় ☐

None of them

107. নীল বিপ্লব কিহৰ লগত জড়িত?

Blue Revolution is associated with

(a) কৃষি উৎপাদন ☐

agricultural production

(b) মীন উৎপাদন ☐

fish production

(c) দুগ্ধ উৎপাদন ☐

milk production

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐

None of the above

108. তলৰ কোনখন ৰাজ্যই ভাৰতৰ ভিতৰত সৰ্বাধিক ঘেঁহু উৎপাদন কৰে?

Which of the following States produces largest quantity of wheat in India?

(a) পশ্চিমবঙ্গ ☐

West Bengal

(b) উত্তৰ প্ৰদেশ ☐

Uttar Pradesh

(c) কৰ্ণাটক ☐

Karnataka

(d) কেৰালা ☐

Kerala

109. ভাৰত-পাকিস্তান সীমাক কি নামেৰে জনা যায়?
India-Pakistan border is known as

(a) দুৰাণ্ড লাইন ☐

Durand Line

(b) মেকমোহন লাইন ☐

McMahon Line

(c) ৰেডক্লিফ লাইন ☐

Radcliffe Line

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐

None of the above

110. কোন চনত ঢাকাত SAARC গঠিত হৈছিল?
In which year was SAARC established in Dhaka?

(a) ১৯৮৫ ☐

1985

(b) ১৯৮০ ☐

1980

(c) ১৯৮৯ ☐

1989

(d) ১৯৮৩ ☐

1983

111. SAARC ৰ মুঠ সদস্য ৰাষ্ট্ৰ কেইখন ?

What is the number of member countries of SAARC?

(a) ৭ ☐

7

(b) ৬ ☐

6

(c) ৯ ☐

9

(d) ৮ ☐

8

112. ভাৰতৰ বৃহৎ নদী বান্ধটোৰ নাম কি ?

Which is the largest river dam of India?

(a) টেহৰী বান্ধ ☐

Tehri Dam

(b) কপিলি বান্ধ ☐

Kopili Dam

(c) ভাক্ৰা নাঙ্গল বান্ধ ☐

Bhakra Nangal Dam

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐

None of the above

113. তলৰ কোনখন ৰাজ্যই সৰ্বাধিক চাহ উৎপাদন কৰে ?

Which one of the following States produces highest quantity of tea?

(a) পশ্চিমবঙ্গ ☐

West Bengal

(b) অসম ☐

Assam

(c) গুজৰাত ☐

Gujarat

(d) ৰাজস্থান ☐

Rajasthan

114. ভাৰতৰ দীৰ্ঘতম ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাই পথটো হৈছে

The longest National Highway in India is

(a) NH-৩৭ ☐

NH-37

(b) NH-৫২ ☐

NH-52

(c) NH-৪৪ ☐

NH-44

(d) NH-৩১ ☐

NH-31

115. ভাৰতত কিমানটা ৰেল মণ্ডল আছে ?

How many railway zones are there in India?

(a) ১৯ ☐

19

(b) ১৭ ☐

17

(c) ১৫ ☐

15

(d) ১৩ ☐

13

116. কলকাতা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰটো কি নামেৰে জনা যায় ?

By which name the International Airport in Kolkata is known?

(a) ছত্ৰপতি শিৱাজী মহাৰাজ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰ ☐

Chhatrapati Shivaji Maharaj International Airport

(b) নেতাজী সুভাষচন্দ্ৰ বসু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰ ☐

Netaji Subhas Chandra Bose International Airport

(c) ইন্দিৰা গান্ধী আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰ ☐

Indira Gandhi International Airport

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐

None of the above

[P.T.O.]

117. ভূটান অসমৰ কোনখন জিলাৰ লগত সংলগ্ন হৈ আছে?

Bhutan is touching which district of Assam?

(a) গোৱালপাৰা ☐

Goalpara

(b) ধুবুৰী ☐

Dhubri

(c) বৰপেটা ☐

Barpeta

(d) ডিব্ৰুগড় ☐

Dibrugarh

118. ASEAN কোন চনত গঠিত হৈছিল?

In which year was ASEAN formed?

(a) ১৯৫৭ ☐

1957

(b) ১৯৬৭ ☐

1967

(c) ১৯৭৭ ☐

1977

(d) ১৯৮৭ ☐

1987

119. তলৰ কোনটো মৌচুমী বায়ুৰ প্ৰভাৱত শীতকালত তামিলনাডু উপকূলত কিছু পৰিমাণে বৰষুণ হয়?

Which of the following monsoon winds causes some amount of rainfall in Tamil Nadu coast?

(a) দক্ষিণ-পশ্চিম মৌচুমী বায়ু ☐

South-West monsoon wind

(b) উত্তৰ-পশ্চিম মৌচুমী বায়ু ☐

North-West monsoon wind

(c) উত্তৰ-পূব মৌচুমী বায়ু ☐

North-East monsoon wind

(d) পূব-পশ্চিম মৌচুমী বায়ু ☐

East-West monsoon wind

120. ৰঙানদী জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্প ক'ত অৱস্থিত?

Where is Ranganadi Hydel Power Project located?

(a) নাগালেণ্ড ☐

Nagaland

(b) চিকিম ☐

Sikkim

(c) মিজোৰাম ☐

Mizoram

(d) অৰুণাচল প্ৰদেশ ☐

Arunachal Pradesh

UNIT—VII

(Tribes of India and Tribal Development)

121. ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি কিমানখন ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলত অনুসূচিত জনজাতিক অৱগত কৰা হয় ?

According to 2011 Census, in how many States/UTs are Scheduled Tribes notified?

(a) ২৬ ☐

26

(b) ২৭ ☐

27

(c) ২৫ ☐

25

(d) ৩০ ☐

30

122. কোনটো শব্দই এনে সামাজিক গাঁথনিৰ বৰ্ণনা কৰে য'ত বংশ আৰু উত্তৰাধিকাৰ নাৰী বংশৰ দ্বাৰা প্ৰচলিত হয় ?

Which term describes a social structure where descent and inheritance are traced through the female line?

(a) মাতৃসূত্ৰী বংশানুক্ৰম ☐

Matrilineal descent

(b) পিতৃতন্ত্ৰ ☐

Patriarchy

(c) ৰাজতন্ত্ৰ ☐

Monarchy

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐

None of the above

123. ভাৰতৰ কোনটো অঞ্চলত জাৰোৱা আৰু অংগে জনজাতি পোৱা যায় ?

In which region of India Jarawa and Onge tribes are found?

(a) অসম ☐

Assam

(b) পঞ্জাব ☐

Punjab

(c) মধ্যপ্ৰদেশ ☐

Madhya Pradesh

(d) আন্দামান আৰু নিকোবৰ দ্বীপপুঞ্জ ☐

Andaman and Nicobar Islands

124. ভাৰতত ১৯ আৰু ২০ শতিকাত জনজাতীয় বিদ্ৰোহৰ কাৰণ কোনবোৰ ?

Which of the following are the reasons of Tribal Uprisings in 19th and 20th century India?

(a) কৃষিভূমিৰ ক্ষতি ☐

Loss of agricultural land

(b) বনাঞ্চলত প্ৰৱেশৰ পৰা বঞ্চিত কৰা ☐

Denial of access to forest areas

(c) মধ্যভোগীৰ দ্বাৰা শোষণ ☐

Exploitation by middlemen

(d) ওপৰৰ আটাইকেইটা ☐

All of the above

125. নেহৰু জনজাতীয় জনসাধাৰণক ভাৰতৰ মূলসুঁতিৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ কৰি তোলাৰ বাবে _____ নীতিৰ পক্ষপাতী আছিল।

Nehru favoured the policy of _____ to make the tribal people integral to the mainstream India.

(a) বিভাজন কৰা ☐

dividing

(b) সংহতি কৰা ☐

integrating

(c) শোষণ কৰা ☐

exploiting

(d) ওপৰৰ আটাইকেইটা ☐

All of the above

[P.T.O.]

126. ভাৰতৰ সংবিধানত কল্যাণৰ বিষয়ত পৰামৰ্শ দিবলৈ ৰাজ্যসমূহৰ জনজাতীয় অঞ্চলত _____ স্থাপনৰ ব্যৱস্থা আছে।

The Constitution provided for setting up of _____ in tribal areas of States of India to advise on matters of welfare.

- (a) জনজাতি উপদেষ্টা পৰিষদ ☐
Tribal Advisory Councils
- (b) জনজাতি স্বার্থ পৰিষদ ☐
Tribal Interest Councils
- (c) জনজাতি পৰীক্ষা পৰিষদ ☐
Tribal Testing Councils
- (d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above

127. অনুসূচিত জাতি আৰু জনজাতিৰ কল্যাণৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰ দায়বদ্ধ আৰু সকলো ধৰণৰ আৰ্থ-সামাজিক শোষণৰ পৰা তেওঁলোকক সুৰক্ষা দিয়াটো কোনটো অনুচ্ছেদৰ এটা ব্যৱস্থা?

The State is committed to the welfare of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes and their protection from all types of socio-economic exploitation is a provision of

- (a) অনুচ্ছেদ ৪০ ☐
Article 40
- (b) অনুচ্ছেদ ৪৩ ☐
Article 43
- (c) অনুচ্ছেদ ৪৬ ☐
Article 46
- (d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above

128. লোকসভাত অনুসূচিত জাতি আৰু জনজাতিৰ আসন সংৰক্ষণ কৰাৰ বাবে সংবিধানত কোনটো অনুচ্ছেদৰ জৰিয়তে বিশেষ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে?

The Constitution makes special provision for reservation of seats for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the Lok Sabha through

- (a) অনুচ্ছেদ ৩৩২ ☐
Article 332
- (b) অনুচ্ছেদ ৩৩৩ ☐
Article 333
- (c) অনুচ্ছেদ ৩৩৪ ☐
Article 334
- (d) অনুচ্ছেদ ৩৩ ☐
Article 33

129. কাৰ অধ্যক্ষতাত বিশেষ বহুমুখী জনজাতীয় ব্লক সমিতি (এছ এম. পি. টি. বি) গঠন কৰা হৈছিল?

The Committee of Special Multi-purpose Tribal Blocks (SMPTBs) was set up under the Chairmanship of

- (a) ভেৰিয়াৰ এলউইন ☐
Verrier Elwin
- (b) শিলু আও ☐
Shilu Ao
- (c) জৱাহৰলাল নেহেৰু ☐
Jawaharlal Nehru
- (d) ওপৰৰ এজনও নহয় ☐
None of them

130. ভাৰতত কোন চনত জনজাতীয় উপ-আঁচনি (TSP) আৰম্ভ হৈছিল?

In which year was the Tribal Sub-Plan (TSP) launched in India?

- (a) ১৯৭৪-৭৫ ☐
1974-75
- (b) ১৯৭১-৭২ ☐
1971-72
- (c) ১৯৬৭-৭০ ☐
1967-70
- (d) ১৯৮৭-৮৮ ☐
1987-88

131. জনজাতি পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয় কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল ?

In which year was the Ministry of Tribal Affairs set up?

(a) ১৯৯৬ চনত ☐
1996

(b) ১৯৯৭ চনত ☐
1997

(c) ১৯৯৮ চনত ☐
1998

(d) ১৯৯৯ চনত ☐
1999

132. জনজাতি পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়ৰ দ্বাৰা প্ৰশাসনিকভাৱে নিয়ন্ত্ৰিত এখন সমবায় সমিতি হৈছে

The cooperative society administratively controlled by the Ministry of Tribal Affairs is

(a) টি. আৰ. আই. এফ. ই. ডি. ☐
(ট্ৰাইফেড) TRIFED

(b) এন. এছ. টি. এফ. ডি. চি. ☐
NSTFDC

(c) এন. চি. এছ. টি. ☐
NCST

(d) স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদ ☐
Autonomous Council

133. অসমত কিমানটা ষষ্ঠ অনুসূচীৰ এলেকা আছে ?
How many Sixth Schedule Areas are there in Assam?

(a) এটা ☐
One

(b) দুটা ☐
Two

(c) তিনিটা ☐
Three

(d) চাৰিটা ☐
Four

134. জনজাতীয় উপ-আঁচনি কৌশলৰ যুটীয়া উদ্দেশ্য হৈছে

Tribal Sub-Plan strategy has twin objectives namely

(a) আৰ্থ-সামাজিক বিকাশ আৰু শোষণৰ পৰা জনজাতিৰ সুৰক্ষা ☐
socio-economic development and protection of tribal against exploitation

(b) অৰ্থনৈতিক বৈষম্য তথা আয় আৰু ধনৰ বৈষম্য হ্ৰাস কৰা ☐
reducing economic inequality and reduction of disparities in income and wealth

(c) সুযোগৰ সমতা আৰু জীৱনধাৰণৰ মানদণ্ড বৃদ্ধি ☐
equality of opportunity and increase in standard of living

(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above

135. অনুসূচিত জনজাতি আৰু অন্যান্য পৰম্পৰাগত বননিবাসী আইন, ২০০৬ অনুসৰি বননিবাসী-সকলে লাভ কৰে

According to the Scheduled Tribes and Other Traditional Forest Dwellers Act, 2006, the forest dwellers receive

(a) কেৱল মাছ মৰাৰ অধিকাৰ ☐
the right to fishing only

(b) মালিকীস্বত্বৰ অধিকাৰ ☐
ownership rights

(c) কাঠ ৰপ্তানি কৰাৰ অধিকাৰ ☐
the right to export timber

(d) বন্যপ্ৰাণী চিকাৰ কৰাৰ অধিকাৰ ☐
the right to hunting wild animals

[P.T.O.]

136. স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে ভাৰতত জনজাতীয় সামাজিক-
ৰাজনৈতিক আন্দোলন বেছিভাগেই হৈছিল
Tribal Socio-Political Movement in
India before independence mostly
took place in

- (a) মধ্য-দক্ষিণ জনজাতীয় অঞ্চলত ☐
Central-Southern Tribal region
(b) মধ্য-উত্তৰ জনজাতীয় অঞ্চলত ☐
Central-Northern Tribal region
(c) পশ্চিম জনজাতীয় অঞ্চলত ☐
Western Tribal region
(d) ওপৰৰ আটাইকেইটা ☐
All of the above

137. কোন অঞ্চলত কল বিদ্রোহ আৰম্ভ হৈছিল ?
Kol Uprising started in the region of

- (a) কাশ্মীৰ ☐
Kashmir
(b) গুজৰাট ☐
Gujarat
(c) ছোটানাগপুৰ ☐
Chota Nagpur
(d) খাছি পাহাৰ ☐
Khasi Hills

138. সূচী এলেকাসমূহত ভূমি বিচ্ছিন্নতা ঘটে যেতিয়া
Land alienation in the Scheduled
Areas occurs when

- (a) জনজাতীয় সমাজ বা সাংস্কৃতিক গোটে
আনৰ মাটি ক্ৰয় কৰে ☐
tribal society or cultural group
buys the land of another
(b) উপনিবেশিকসকলে জমিদাৰৰ মাটি কাঢ়ি লৈ
যায় ☐
colonists take away the land
belonging to the Zamindars
(c) দেশৰ বাসিন্দাৰ মাটি চৰকাৰে দখল কৰে ☐
Government takes over land of
the inhabitants of a country
(d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above

139. ITDPৰ অৰ্থ কি ?

What ITDP stands for?

- (a) Integrated Tribal Development
Project ☐
(b) International Tea Development
Programme ☐
(c) International Tribal Develop-
ment Programme ☐
(d) Integrated Tea Development
Programme ☐

140. জনজাতীয় লোকৰ ওপৰত স্থানান্তৰণৰ প্ৰভাৱ
কি ?

Impacts of displacement on tribals
are

- (a) উৎপাদন ব্যৱস্থা হেৰাই যায় ☐
production systems get
dismantled
(b) উৎপাদনশীল সম্পত্তি আৰু আয়ৰ উৎসৰ
অৱক্ষয় ঘটে ☐
productive assets and income
sources degenerate
(c) মানুহ নতুন পৰিৱেশলৈ স্থানান্তৰিত হয় য'ত
তেওঁলোকৰ উৎপাদনশীল দক্ষতা কম
প্ৰযোজ্য হ'ব পাৰে ☐
people get relocated to new
environments where their
productive skills may be less
applicable
(d) ওপৰৰ আটাইকেইটা ☐
All of the above

UNIT—VIII

(Logical Reasoning and Numerical Ability)

- 141.** দুটা সংখ্যাৰ ল. সা. গু. আৰু গ. সা. গু.ৰ যোগ আৰু বিয়োগফল ক্ৰমে 592 আৰু 518; আকৌ সংখ্যা দুটাৰ যোগফল 296. সংখ্যা দুটা হ'ব

The sum and difference of LCM and HCF of two numbers are 592 and 518 respectively. Again the sum of the numbers is 296. The numbers are

- (a) 110, 186 ☐
 (b) 111, 185 ☐
 (c) 109, 187 ☐
 (d) 112, 184 ☐

- 142.** 7^{84} ক 342ৰে হৰণ কৰিলে ভাগশেষ হ'ব
 The remainder when 7^{84} is divided by 342 is

- (a) 1 ☐
 (b) 0 ☐
 (c) 241 ☐
 (d) 84 ☐

- 143.** যদি $a^2 + b^2 + c^2 = 1$, তেন্তে abc ৰ সৰ্বোচ্চ মান হ'ব

If $a^2 + b^2 + c^2 = 1$, then maximum value of abc is

- (a) $\frac{1}{3}$ ☐
 (b) $\frac{1}{\sqrt{3}}$ ☐
 (c) $\frac{1}{3\sqrt{3}}$ ☐
 (d) $\frac{1}{2\sqrt{3}}$ ☐

- 144.** $136 \times 12 \times 8 = ?$

- (a) 13056 ☐
 (b) 13036 ☐
 (c) 13136 ☐
 (d) 13026 ☐

- 145.** প্ৰথম পাঁচটা মৌলিক সংখ্যাৰ যোগফল হ'ব

The sum of the first five prime numbers is

- (a) 21 ☐
 (b) 17 ☐
 (c) 26 ☐
 (d) 28 ☐

- 146.** দুটা সংখ্যাৰ অনুপাত 3:4 আৰু সিহঁতৰ ল.সা.গু. 120. সংখ্যা দুটাৰ যোগফল হ'ব

The ratio of two numbers is 3:4 and their LCM is 120. The sum of the numbers is

- (a) 98 ☐
 (b) 70 ☐
 (c) 118 ☐
 (d) 65 ☐

- 147.** $\frac{3}{4}$ তকৈ ডাঙৰ আৰু $\frac{5}{6}$ তকৈ সৰু ভগ্নাংশটো হ'ব

The fraction greater than $\frac{3}{4}$ and less than $\frac{5}{6}$ is

- (a) $\frac{1}{3}$ ☐
 (b) $\frac{3}{5}$ ☐
 (c) $\frac{2}{3}$ ☐
 (d) $\frac{4}{5}$ ☐

148. $3456 \div 12 \div 8 = ?$

- (a) 26 ☐
 (b) 32 ☐
 (c) 36 ☐
 (d) 42 ☐

149. $4\frac{1}{2} + 3\frac{1}{6} + x + 2\frac{1}{3} = 13\frac{2}{5}$ ত x র মান হ'ব

$4\frac{1}{2} + 3\frac{1}{6} + x + 2\frac{1}{3} = 13\frac{2}{5}$. The value of x is

- (a) $2\frac{2}{5}$ ☐
 (b) $3\frac{2}{5}$ ☐
 (c) $5\frac{2}{5}$ ☐
 (d) $3\frac{3}{5}$ ☐

150. $\frac{1}{30} + \frac{1}{42} + \frac{1}{56} + \frac{1}{72} + \frac{1}{90} + \frac{1}{110}$ র মান হ'ব

The value of

$\frac{1}{30} + \frac{1}{42} + \frac{1}{56} + \frac{1}{72} + \frac{1}{90} + \frac{1}{110}$

is

- (a) $\frac{3}{55}$ ☐
 (b) $\frac{7}{55}$ ☐
 (c) $\frac{6}{55}$ ☐
 (d) $\frac{2}{55}$ ☐

151. যদি $a + b + c = 2s$, তেহে

$(s-a)^2 + (s-b)^2 + (s-c)^2 + s^2$ র

মান হ'ব

If $a + b + c = 2s$, then the value of $(s-a)^2 + (s-b)^2 + (s-c)^2 + s^2$ is

- (a) $a^2 - b^2 + c^2$ ☐
 (b) $a^2 + b^2 + c^2$ ☐
 (c) $a^2 + b^2 - c^2$ ☐
 (d) $a^2 + b^2$ ☐

152. $\left(1 - \frac{1}{2}\right)\left(1 - \frac{1}{3}\right)\left(1 - \frac{1}{4}\right) \dots \left(1 - \frac{1}{n}\right)$ র মান হ'ব

The value of

$\left(1 - \frac{1}{2}\right)\left(1 - \frac{1}{3}\right)\left(1 - \frac{1}{4}\right) \dots \left(1 - \frac{1}{n}\right)$

is

- (a) $\frac{1}{n}$ ☐
 (b) $\frac{2}{n}$ ☐
 (c) $\frac{1}{2n}$ ☐
 (d) $\frac{1}{\sqrt{n}}$ ☐

153. যদি $\left(x + \frac{1}{x}\right) = \sqrt{13}$, তেহে $x^3 - \frac{1}{x^3}$ র মান হ'ব

If $\left(x + \frac{1}{x}\right) = \sqrt{13}$, then the value of $x^3 - \frac{1}{x^3}$ is

- (a) 32 ☐
 (b) 27 ☐
 (c) 36 ☐
 (d) 39 ☐

154. $\sqrt{176 + \sqrt{2401}} = ?$

- (a) 23 ☐
 (b) 17 ☐
 (c) 29 ☐
 (d) 15 ☐

155. যদি $25a + 25b = 115$, তেন্তে a আৰু b ৰ গড় মান হ'ব

If $25a + 25b = 115$, then the average of a and b is

- (a) 2.3 ☐
 (b) 2.1 ☐
 (c) 1.9 ☐
 (d) 2.2 ☐

156. কানু 40 বছৰীয়া আৰু ছানু 60 বছৰীয়া। কিমান বছৰৰ আগত তেওঁলোকৰ বয়সৰ অনুপাত 3:5 আছিল?

Kanu is 40 years old and Sanu is 60 years old. How many years ago was the ratio of their ages 3:5?

- (a) 9 ☐
 (b) 12 ☐
 (c) 7 ☐
 (d) 10 ☐

157. যদি $a - 6 = b$, তেন্তে $|a - b| - |b - a|$ ৰ মান হ'ব

If $a - 6 = b$, then the value of $|a - b| - |b - a|$ is

- (a) 2 ☐
 (b) 0 ☐
 (c) 12 ☐
 (d) -2 ☐

158. যদি $\frac{x}{y} = \frac{1}{3}$, তেন্তে $\frac{x^2 + y^2}{x^2 - y^2}$ ৰ মান হ'ব

If $\frac{x}{y} = \frac{1}{3}$, then $\frac{x^2 + y^2}{x^2 - y^2}$ is

- (a) $-\frac{10}{9}$ ☐
 (b) $-\frac{5}{4}$ ☐
 (c) $\frac{5}{4}$ ☐
 (d) $-\frac{4}{5}$ ☐

159. 500ৰ 3.2% $\times$ x ৰ 2.4% = 288; তেন্তে x ৰ মান হ'ব

3.2% of 500 $\times$ 2.4% of x = 288. The value of x is

- (a) 760 ☐
 (b) 670 ☐
 (c) 750 ☐
 (d) 755 ☐

160. এটা বস্তুৰ ক্ৰয় মূল্য আৰু বিক্ৰি মূল্যৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ₹ 240. যদি মুনাফা 20% হয়, তেন্তে বিক্ৰি মূল্য হ'ব

The difference between the cost price and selling price of an article is ₹ 240. If the profit is 20%, then the selling price is

- (a) ₹ 1,440 ☐
 (b) ₹ 1,044 ☐
 (c) ₹ 1,404 ☐
 (d) ₹ 1,040 ☐

UNIT—IX

(Commerce and Management)

161. এজনীয়া ব্যৱসায়ীয়ে হিচাপ প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছেনে ?

Is there any need for a sole proprietorship to publish the account?

(a) হয়, প্ৰয়োজনীয় ☐

Yes, necessary

(b) ব্যৱসায়ীজনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে ☐

Depends on the businessman

(c) মালিকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে ☐

Depends on the owner

(d) আৱশ্যকতা নাই ☐

Not at all

162. এজনীয়া ব্যৱসায়ীয়ে কিমান পৰিমাণৰ দেনা বহন কৰে ?

How much liability should a sole proprietorship owner need to take?

(a) এনেবাৰে ন্যূনতম দেনা ☐

A very little liability

(b) কোনো দেনা নাই ☐

No liability at all

(c) অপৰিসীম দেনা ☐

Unlimited liabilities

(d) প্ৰতিবন্ধক দেনা ☐

Restricted liability

163. অংশীদাৰক প্ৰদান কৰা ভাৰা অংশীদাৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ কোনটো হিচাপে লিপিবদ্ধ নকৰে ?

Which of the partnership firm's account cannot record rent paid to partners?

(a) অৱক্ষয় হিচাপ ☐

Depreciation Account

(b) খৰচ হিচাপ ☐

Expenses Account

(c) লাভ-লোকচান হিচাপ ☐

Profit and Loss Account

(d) দৰমহা হিচাপ ☐

Salary Account

164. অংশীদাৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ চুক্তি কি ?

What is partnership firm agreement?

(a) অংশীদাৰী আইন ☐

Partnership Act

(b) অংশীদাৰী চুক্তিপত্ৰ ☐

Partnership Deed

(c) চুক্তি ☐

Agreement

(d) অংশীদাৰী চৰ্ত ☐

Partnership Contract

165. কোম্পানী আইন, ২০১৩ৰ অধীনত গঠন হোৱা কোম্পানীৰ এখন মুখ্য সাংবিধানিক নথিক কোৱা হয়

Companies set up under the provisions of the Companies Act, 2013 have one major constitutional document called

(a) কোম্পানীৰ সংবিধান ☐

the Company Constitution

(b) স্মাৰকলিপি ☐

the Memorandum of Association

(c) অনুষ্ঠান পত্ৰ ☐

the prospectus

(d) উদ্দেশ্য দফা ☐

the object clause

166. তলৰ কোনটো উক্তি ঋণপত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত শুদ্ধ নহয় ?

Which one of the following statements relating to debenture is incorrect?

(a) ঋণপত্ৰ ষ্টক হস্তান্তৰযোগ্য ☐

Debenture stock is transferable.

(b) কোম্পানীয়ে নিজা ঋণপত্ৰ ক্ৰয় কৰিব নোৱাৰে ☐

A company may not purchase its own debentures.

(c) ঋণপত্ৰধাৰকসকল কোম্পানীৰ পাওনাদাৰ ☐

A debenture holder is a creditor of the company.

(d) ঋণপত্ৰ এক লিখিত নথি, কোম্পানীয়ে ঋণৰ বাবে বিলি কৰা এক ব্যৱস্থা ☐

A debenture is a written document issued by a company setting out the terms of a loan.

167. বাণিজ্য চিহ্ন, গ্ৰন্থস্বত্ব আৰু পেটেণ্ট হ'ল
Trademarks, copyrights and patents are

(a) স্থায়ী সম্পত্তি ☐

fixed assets

(b) অস্পৰ্শনীয় সম্পত্তি ☐

intangible assets

(c) চলিত সম্পত্তি ☐

current assets

(d) বিনিয়োগ ☐

investments

168. যিবিলাক ধাৰ অতি কম সময়ৰ ভিতৰত পৰিশোধ কৰিব লাগে তাক কোৱা হয়

The debts which are to be repaid within a very short duration of time are called

(a) চলিত দেনা ☐

current liabilities

(b) অনিশ্চিত দেনা ☐

contingent liabilities

(c) স্থায়ী দেনা ☐

fixed liabilities

(d) ওপৰৰ সকলো ☐

All of the above

169. বিশ্ব বাণিজ্যৰ সুযোগ ব্যয় তত্ত্বটোৰ প্ৰস্তাৱক কোন ?

Who propounded the opportunity cost theory of global trade?

(a) মাৰ্চেল ☐

Marshall

(b) ৰিকাৰ্ড ☐

Ricardo

(c) হেবৰ্লাৰ ☐

Haberler

(d) অলিন আৰু হেচাৰ ☐

Ohlin and Heckscher

170. BSE চেনচেঞ্জত কিমানটা কোম্পানীক বিবেচনা কৰা হয় ?

How many companies are considered in the BSE Sensex?

(a) ২৫ ☐

25

(b) ৫০ ☐

50

(c) ৩০ ☐

30

(d) ২০ ☐

20

[P.T.O.]

171. সফল পৰিচালনা প্ৰক্ৰিয়াৰ মূল চাবি-কাঠি কি ?
What is the prime key for a successful management process?

- (a) সমন্বয় ☐
Coordination
(b) বুজাপৰা ☐
Understanding
(c) ভাল নিয়ন্ত্ৰণ ☐
Good governance
(d) অধিক দৰমহা ☐
More salary

172. MOST ৰ পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
What is the full form of MOST?

- (a) মেজ্জিমাম, আউটপুট, ষ্ট্ৰেটেজি এণ্ড টুলছ ☐
Maximum, Output, Strategy and Tools
(b) মিশ্বন, অবজেকটিভছ, ষ্ট্ৰেটেজি এণ্ড টেকটিক্স ☐
Mission, Objectives, Strategies and Tactics
(c) মেচিনাৰী, অফিচ, ষ্টাফ এণ্ড টেকন'ল'জি ☐
Machinery, Office, Staff and Technology
(d) মেনেজাৰ, অপাৰেটৰ, চেলাৰ এণ্ড ট্ৰেডাৰ ☐
Manager, Operator, Seller and Trader

173. এটা ফুটবল টুৰ্নামেণ্টৰ বাবে লাভ কৰা অনুদান হৈছে

Donations received for a football tournament are

- (a) মূলধনী প্ৰাপ্তি ☐
capital receipts
(b) ৰাজহ প্ৰাপ্তি ☐
revenue receipts
(c) মূলধনী খৰছ ☐
capital expenditures
(d) ৰাজহ খৰছ ☐
revenue expenditures

174. ব্যৱসায়িক লেনদেনৰ সমৰ্থনত যি কোনো লিখিত প্ৰমাণক কোৱা হয়

Any written evidence in support of a business transaction is called

- (a) জাৰেদা ☐
journal
(b) খতিয়ন ☐
ledger
(c) খতিয়ন প্ৰবিষ্টি ☐
ledger posting
(d) প্ৰমাণক ☐
voucher

175. বিত্তীয় হিচাপকৰণৰ বাবে তলৰ কোনটো বিবৃতি ভুল ?

Which of the following statements is incorrect for financial accounting?

- (a) হিচাপকৰণে কেৱল ঐতিহাসিক ঘটনাসমূহে লিপিবদ্ধ কৰে ☐
Accounting records only historical events.

- (b) হিচাপকৰণে প্ৰতিষ্ঠানটোৰ সকলো ঘটনাৰ বিষয়ে সম্পূৰ্ণ তথ্য প্ৰদান কৰে ☐
Accounting provides complete information about all the events of the firm.

- (c) হিচাপকৰণৰ তথ্যসমূহ অনুমানৰ ওপৰত আধাৰিত ☐
Accounting information is based on estimates.

- (d) ওপৰৰ সকলো ☐
All of the above

176. আয় তলৰ কোনটোৰ ভিত্তিত জুখিব পাৰি ?
Income is measured on the basis of which of the following?
- (a) মিল থকা ধাৰণা ☐
Matching concept
- (b) অবিচলিত ধাৰণা ☐
Consistency concept
- (c) ব্যয় ধাৰণা ☐
Cost concept
- (d) ওপৰৰ এটাও নহয় ☐
None of the above
177. কাক বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাৰ পিতৃ বুলি কোৱা হয় ?
Who is referred to be the Father of Scientific Management?
- (a) হেনৰী ফেয়ল ☐
Henry Fayol
- (b) ৰবাৰ্ট ওৱেন ☐
Robert Owen
- (c) এফ. ডব্লিউ. টেইলৰ ☐
F. W. Taylor
- (d) ওপৰৰ এজনও নহয় ☐
None of them
178. বাজেয়াপ্ত কৰা অংশপত্ৰ পুনৰ বিলি কৰাৰ পাছত থকা উদ্ধৃত হস্তান্তৰ কৰা হয়
After reissue of forfeited shares, balance of share forfeiture account is transferred to
- (a) সাধাৰণ সঞ্চিত পুঁজি হিচাপলৈ ☐
General Reserve Account
- (b) লাভ-লোকচান হিচাপলৈ ☐
Profit and Loss Account
- (c) প্ৰতিভূ প্ৰিমিয়াম হিচাপলৈ ☐
Security Premium Account
- (d) মূলধনীয়া সঞ্চিত পুঁজিলৈ ☐
Capital Reserve Account

179. 'ইনসাইদাৰ ট্ৰেডিং' বিষয়টিৰ সৈতে জড়িত
To whom is the term 'insider trading' related?
- (a) হাৱলা ☐
Hawala
- (b) ৰাইজ ☐
Public
- (c) অংশ বজাৰ ☐
Share market
- (d) কৰ ☐
Tax
180. তলৰ কোনটো বিবৃতি সঠিক নহয় ?
Which one of the following statements is not correct?
- (a) বাজেয়াপ্ত অংশসমূহ পুনৰ বিলি কৰিব পাৰি ☐
Forfeited shares can be reissued.
- (b) অংশ বাজেয়াপ্ত কৰাৰ পূৰ্বে অংশধাৰকক ১৪ দিনৰ জাননী দিয়া প্ৰয়োজনীয় ☐
A notice of 14 days to shareholder is necessary before forfeiture of shares.
- (c) অংশ জাৰী কৰাৰ ওপৰত হোৱা প্ৰিমিয়াম প্ৰাথমিক ব্যয় মুক্ত কৰাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি ☐
Premium on issue of shares can be used for writing off the preliminary expenses.
- (d) বাজেয়াপ্ত কৰা অংশসমূহ পুনৰ বিলি কৰাত হোৱা লাভ সাধাৰণ সংৰক্ষিত হিচাপলৈ হস্তান্তৰ কৰা হয় ☐
Profit on reissue of forfeited shares is transferred to General Reserve Account.